

บทสรุปและเสนอแนะ

บทสรุป

1. เหตุผลและความมุ่งหมายที่องค์การระหว่างประเทศพยายามจัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

จากการที่ตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินเป็นตราสารเปลี่ยนมือ ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมานานนับแต่คริสต์ศตวรรษที่ 12 โดยเริ่มจากประเทศในแถบภาคพื้นทวีปยุโรป ซึ่งแต่ละประเทศ แต่ละรัฐ ต่างก็มีกฎเกณฑ์ท้องถิ่นของตนที่ใช้บังคับกับตัวแลกเปลี่ยนจนก่อให้เกิดความหลากหลายของกฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวแลกเปลี่ยนขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในการหมุนเวียนตัวแลกเปลี่ยนในระหว่างรัฐและระหว่างประเทศขึ้น เพราะแม้แต่ในรัฐเดียวกันเองก็มีความแตกต่างของกฎเกณฑ์ในแต่ละมลรัฐ จึงมีความพยายามในการสร้างเอกภาพให้เกิดแก่กฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวแลกเปลี่ยน ความพยายามดังกล่าวเริ่มมีขึ้นในระดับประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส เป็นประเทศแรกที่ริเริ่มรวบรวมระบบประมวลกฎหมายขึ้นในปี ค.ศ. 1673 ประเทศเยอรมัน ก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับตัวแลกเปลี่ยนขึ้นในปี ค.ศ. 1849 และประเทศอังกฤษ ได้ตราพระราชบัญญัติตัวแลกเปลี่ยนขึ้นในปี ค.ศ. 1882 และกฎหมายของประเทศเหล่านี้ก็ได้ถูกนำไปเป็นแม่แบบให้กับกลุ่มประเทศในจักรวรรดิหรืออาณานิคมของตน ทำให้เกิดการสร้างเอกภาพของกฎหมายตัวเงินในระดับภูมิภาคขึ้น และขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดความแตกต่างของระบบกฎหมายในระดับภูมิภาคขึ้น องค์การระหว่างประเทศจึงได้พยายามสร้างเอกภาพขึ้นในรูปแบบของอนุสัญญาหลายฉบับ ได้แก่ อนุสัญญารุงเฮกว่าด้วยกฎหมายเอกรูปของตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน ค.ศ. 1912 แต่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ขึ้นจึงทำให้อนุสัญญามีได้บังคับใช้ต่อมาจึงมีอนุสัญญารุงเจนีวาว่าด้วยกฎหมายเอกรูปของตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน ค.ศ. 1930 ซึ่งพัฒนาจากอนุสัญญารุงเฮก ซึ่งอนุสัญญาทั้งสองฉบับเป็นที่ยอมรับในกลุ่มประเทศระบบซวีลลอร์ แต่มิได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศระบบคอมมอนลอร์

ต่อมา คณะกรรมาธิการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Commission on International Trade Law หรือ UNCITRAL) จึงได้จัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ ค.ศ. 1988 ขึ้นใช้ระยะเวลาในการจัดทำร่วม 15 ปี โดยความร่วมมือจากสถาบันการค้าระหว่างประเทศและสถาบันการเงินการธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อมุ่งหวังที่จะให้อนุสัญญาฉบับนี้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มประเทศทั้งในระบบซิวิลลอว์และคอมมอนลอว์ และสร้างเอกภาพให้เกิดกฎหมายเกี่ยวกับตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินที่ใช้ในการชำระเงินระหว่างประเทศ อันจะช่วยส่งเสริมการสร้างเครดิตทางการค้า โดยใช้ตราสารเปลี่ยนมือ และทำให้การค้าระหว่างประเทศมีความก้าวหน้าและคล่องตัวมากขึ้น

2. สาระสำคัญของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

ลักษณะเฉพาะของอนุสัญญาฉบับนี้ คือ เป็นการบังคับใช้เฉพาะกับตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศเท่านั้น เพราะจากที่อนุสัญญาฉบับก่อน ๆ นั้นมุ่งที่จะเข้าไปแทนที่กฎหมายภายใน จึงทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ ดังนั้น อนุสัญญาฉบับนี้จึงมุ่งสร้างเอกภาพในขอบเขตของการชำระเงินระหว่างประเทศ นอกจากนี้การเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาฉบับนี้ก็มิได้หมายความว่าต้องนำบทบัญญัติในอนุสัญญาฉบับนี้มาบังคับใช้เสมอไป เพราะอนุสัญญาฉบับนี้ให้สิทธิเลือกที่จะนำอนุสัญญาฉบับนี้มาบังคับใช้ โดยการกำหนดให้ระบุข้อความที่เป็นคำบอกชื่อที่มีลักษณะเฉพาะไว้ในตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ จึงจะอยู่ในบังคับของอนุสัญญาฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้ประเทศต่าง ๆ ยอมรับอนุสัญญาฉบับนี้ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้อนุสัญญาฉบับนี้ยังมีลักษณะเด่นอีกสองประการ คือ มีลักษณะผสมผสานความแตกต่างของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์และซิวิลลอว์ และบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการค้าที่ทันสมัย

โดยเหตุที่อนุสัญญาฉบับนี้ มุ่งหวังจะให้บทบัญญัติเป็นที่ยอมรับทั้งในกลุ่มประเทศระบบซิวิลลอว์และคอมมอนลอว์ จึงมีลักษณะผสมผสานและประนีประนอมกับระบบกฎหมายทั้งสองระบบ โดยพยายามนำประเด็นต่าง ๆ ที่ทั้งสองระบบมีคล้ายคลึงกันมาสร้างเอกภาพในประเด็นเหล่านั้นให้ชัดเจนขึ้น เช่น รูปแบบที่จำเป็น (formal requisite) การสลักหลัง เป็นต้น

ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างกันนั้นได้มีการผสานความแตกต่างนั้น โดยการยอมรับหลักเกณฑ์ของระบบกฎหมายทั้งสองระบบไว้ในอนุสัญญา ทั้งเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ทรงมากขึ้น ได้แก่ ผู้ทรงและผู้ทรงที่ได้รับความคุ้มครอง (holder and protected holder) หรือเพื่อให้คู่สัญญาแห่งตราสารนั้น เลือกที่จะนำระบบใดระบบหนึ่งมาบังคับใช้กับตัวเงินระหว่างประเทศ ได้แก่ การประกันการใช้เงินตามตราสาร โดยนำทั้งระบบค้ำประกันของคอมมอนลॉว์และระบบอาวัลของซีวิลลॉว์มาบัญญัติไว้ และให้คู่สัญญาเลือกว่าจะให้ประกันแบบใด โดยระบุข้อความไว้สำหรับกรณีนั้น ๆ เป็นต้น จึงทำให้ในทางปฏิบัติอาจเกิดความแตกต่างอยู่บ้าง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะไม่สามารถทำให้เกิดเป็นระบบกฎหมายเดียวได้โดยแท้และยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่หลักกฎหมายที่เป็นหลักสากลของตัวเงินโดยเฉพาะก็ยังคงมีอยู่ เช่น หลักความรับผิดชอบเกิดขึ้นเพราะการลงลายมือชื่อในตัวเงิน หลักผู้รับโอนและได้ครอบครองตัวเงินโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและหลัก Accumulation of Secondary Contract เป็นต้น ทำให้ส่วนที่แตกต่างกันนั้นเป็นความแตกต่างในสิ่งที่มีใช่เป็นสาระสำคัญ

นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการค้าที่ทันสมัยและสอดคล้องกับทางปฏิบัติในปัจจุบัน เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับตราสารที่มีดอกเบียโดยใช้อัตราดอกเบียลอยตัว ซึ่งเป็นการนำวิธีปฏิบัติทางการเงินการธนาคารมาปรับใช้ บทบัญญัติที่ยอมรับการใช้เงินเป็นงวด ๆ บทบัญญัติที่ยอมรับการใช้เงินเป็นหน่วยเงินทางบัญชี เช่น หน่วยเงินกลางที่ใช้ในกลุ่มประเทศในประชาคมยุโรป การยอมรับการลงลายมือชื่อโดยทางโทรสารเพื่อความสะดวกรวดเร็ว การให้ค่าส่วนลดแก่ผู้ทรงสำหรับตัวที่มีได้กำหนดดอกเบียซึ่งได้รับชำระหนี้ก่อนถึงวันกำหนดใช้เงิน เป็นต้น

อนุสัญญานี้ มิได้ยอมรับให้มีการตั้งข้อสงวนได้มากมายอย่างอนุสัญญากองเจนีวา โดยได้บัญญัติห้ามการตั้งข้อสงวนไว้ ยกเว้นกรณีเดียวคือ การตั้งข้อสงวนเกี่ยวกับการบังคับใช้อนุสัญญานี้ว่า ศาลของประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกจะนำบทบัญญัติแห่งอนุสัญญามาบังคับใช้เฉพาะกรณีที่เป็นตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ระบุในตัวว่าได้ออกและสั่งให้ใช้เงินในประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกด้วยกันเท่านั้น

3. ความเหมาะสมสำหรับประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

ปัจจุบันอนุสัญญานับดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ เนื่องจากในข้อ 89 แห่งอนุสัญญากำหนดว่า อนุสัญญานับนี้จะมีผลบังคับใช้ภายในหนึ่งปีนับจากวันที่มีการสัตยาบันสาร หรือการรับรอง หรือภาคยานุวัติ 10 ประเทศ ซึ่งปรากฏว่าได้มีประเทศที่ร่วมลงนามแล้ว 3 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดาและรัสเซีย แต่ยังมีได้ให้สัตยาบันสารและจนถึงวันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ. 1993 ได้มีประเทศที่ให้สัตยาบันสารและภาคยานุวัติแล้ว 2 ประเทศ คือ เม็กซิโกและกินี สำหรับประเทศไทยนั้นขณะนี้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลังกำลังอยู่ในระหว่างศึกษาทบทวนมติแห่งอนุสัญญา เพื่อพิจารณาเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก

หลักกฎหมาย ตามอนุสัญญาสหประชาชาติกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ของไทยนั้นมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง เพราะกฎหมายตัวเงินของไทยนั้นมีที่มาจากทั้งพระราชบัญญัติตัวแลกเปลี่ยนของอังกฤษและอนุสัญญากรุงเฮก ทำให้กฎหมายตัวเงินของไทยมีทั้งส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากระบบกฎหมายซีวิลลอว์และระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ประกอบกับอนุสัญญาสหประชาชาตินั้นมีบทบัญญัติที่ค้ำประกันทางปฏิบัติ และมุ่งให้เกิดความสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติทางการค้าในปัจจุบัน ขณะที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงินของไทยนั้น มิได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จึงทำให้เกิดความแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่ถึงกับแตกต่างในสาระสำคัญ เช่น การคุ้มครองผู้ทรง ซึ่งแนวคิดของอนุสัญญาสหประชาชาติมุ่งให้ความคุ้มครองแก่ผู้ทรง ซึ่งอยู่ในฐานะเจ้าหนี้และกฎหมายไทยก็มีแนวคิดในการคุ้มครองผู้ทรงเช่นกัน แต่อาจจะมีข้อจำกัดความรับผิดชอบบ้าง การประกันการใช้เงินตามตราสาร ซึ่งอนุสัญญาสหประชาชาติได้นำหลักการค้ำประกันของระบบคอมมอนลอว์ และหลักการอาวัลของระบบซีวิลลอว์มาบัญญัติไว้ทั้งสองระบบ โดยให้สิทธิเลือกแก่คู่สัญญาจากการที่ระบุข้อความไว้ในตราสารว่าจะให้การประกันการใช้เงินตามตราสารแบบใด ขณะที่กฎหมายไทยนั้นยอมรับหลักการอาวัลของระบบซีวิลลอว์แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งหากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติ ก็จะทำให้ต้องยอมรับหลักการค้ำประกันสำหรับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศด้วย และในเรื่องการประกันการใช้เงินตามตราสารนี้ ต่างก็กำหนดบทสันนิษฐานกรณีที่มีได้ระบุในตราสารว่าจะให้ประกันแก่คู่สัญญาคนใด

ซึ่งอนุสัญญาสหประชาชาติให้ถือว่าเป็นการประกันการใช้เงินตามตราสารแก่ผู้จ่าย หรือผู้รับรอง
 ในกรณีของตัวแลกเงิน และประกันการใช้เงินตามตราสารของผู้ออกตัวกรณีตัวสัญญาใช้เงิน
 ขณะที่กฎหมายไทยให้ถือว่าเป็นการประกันการใช้เงินของผู้สั่งจ่าย หรือกรณีการให้สัตยาบันแก่
 ลายมือชื่อปลอมซึ่งอนุสัญญาสหประชาชาติยอมให้ทำได้ ขณะที่กฎหมายไทยไม่ยอมให้มี
 การให้สัตยาบันแก่ลายมือชื่อปลอม และกรณีการกำหนดอายุความซึ่งแตกต่างกัน

ความแตกต่างดังกล่าว มิได้กระทบต่อหลักกฎหมายสากลของตัวเงินที่บัญญัติใน
 กฎหมายไทยในสาระสำคัญมากนัก ประกอบกับประเทศไทยมีความจำเป็นในการติดต่อและ
 ทำการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น การใช้ตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินเป็นเครื่องมือในการก่อ
 ให้เกิดเครดิตและสะดวกในการชำระเงินระหว่างประเทศ ตลอดจนสามารถนำตราสารเหล่านี้
 ไปหมุนเวียนเปลี่ยนมือก่อนถึงกำหนดใช้เงินจึงนับว่ามีความสำคัญมากขึ้นและการที่ประเทศไทย
 มีกฎหมายเกี่ยวกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินที่ประเทศต่าง ๆ คู่กันเคย ย่อมเสริมความมั่นใจ
 ในการดำเนินธุรกิจระหว่างกันมากขึ้นประกอบกับการที่มีกฎหมายทันสมัยสอดคล้องกับวิถีปฏิบัติ
 ทางการค้าในปัจจุบันย่อมทำให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น จึงนับว่ามีความเหมาะสม
 ในการที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากอนุสัญญานี้มีบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ทรง
 โดยชอบด้วยกฎหมายมากกว่ากฎหมายไทย จึงควรคำนึงถึงสถานะของประเทศไทยด้วยว่า
 ปริมาณการใช้ตัวเงินดังกล่าวในการชำระเงินระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยอยู่ในฐานะที่
 เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้แห่งตราสาร ซึ่งมีข้อพึงสังเกตว่าประโยชน์ของผู้ทรงคือ การได้รับ
 ความคุ้มครองเพื่อให้ได้รับชำระหนี้ตามตัว ขณะที่ประโยชน์ที่ลูกหนี้ได้รับคือ การได้รับ
 การยอมรับเครดิตของลูกหนี้ในตอนต้นเพราะลูกหนี้ไม่ต้องชำระเงินในทันที แต่สามารถผ่อน
 ระยะเวลาในการชำระหนี้ให้ยาวออกไป ดังนั้นจึงควรเปรียบเทียบผลดีและผลเสียทางด้านอื่น
 นอกจากประโยชน์ทางกฎหมายประกอบด้วย เพราะการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญา
 สหประชาชาตินั้น ย่อมมีผลให้ประเทศไทยต้องให้ความคุ้มครองแก่ผู้ทรงหรือคู่สัญญาแห่ง
 ตราสารมากขึ้น หากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าวในขณะที่กลุ่มประเทศคู่ค้า
 ของไทยยังมิได้เข้าร่วมเป็นภาคี ประเทศไทยยอมอยู่ในฐานะที่เป็นผู้ให้ความคุ้มครองแต่เพียง
 ฝ่ายเดียว โดยมิได้รับการคุ้มครองในลักษณะเดียวกันตามอนุสัญญาสหประชาชาติจากประเทศ
 คู่ค้าที่ยังมิได้เข้าร่วมเป็นภาคี จึงควรพิจารณาถึงความแพร่หลายในการนำอนุสัญญา

สหประชาชาติมาบังคับใช้ ประกอบกับพิจารณาระยะเวลาที่ดีและเหมาะสมในการเข้าเป็นภาคี เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกับประเทศคู่ค้าของไทย

4. ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

ในการเข้าเป็นภาคีสมาชิกแห่งอนุสัญญาดังกล่าว ประเทศไทยจะต้องแก้ไขกฎหมายตัวเงินที่มีอยู่หรืออนุวรรตตามอนุสัญญาดังกล่าว โดยการออกกฎหมายภายในมารองรับ อย่างไรก็ตามเนื่องจากอนุสัญญาสหประชาชาติมีขอบเขตบังคับใช้เฉพาะกับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศโดยมิได้เข้าไปแทนที่กฎหมายภายในแต่อย่างใด และมีลักษณะยืดหยุ่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับง่ายขึ้นโดยให้สิทธิเลือกบังคับใช้ แม้ว่าจะเป็นภาคีสมาชิกแล้วก็ตาม หากตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ออกนั้นมิได้มีคำบอกชื่อตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 แห่งอนุสัญญา ก็ไม่สามารถนำบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาฉบับนี้มาบังคับใช้กับตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินนั้นได้ แม้จะเป็นการออกตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินเพื่อชำระเงินระหว่างประเทศก็ตาม จึงเป็นการยอมรับให้มีระบบกฎหมายภายในควบคู่ไปกับระบบอนุสัญญาสหประชาชาติที่บังคับใช้เฉพาะตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

หากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติ จึงควรร่างพระราชบัญญัติตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายพิเศษแยกต่างหากจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน เพื่อใช้บังคับเฉพาะกับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อชำระเงินระหว่างประเทศ เพราะระบบกฎหมายของอนุสัญญาสหประชาชาติมิได้เข้าไปแทนที่กฎหมายภายใน และยังเปิดโอกาสให้นำกฎหมายภายในมาบังคับใช้กับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศได้ด้วย ดังนั้นการร่างพระราชบัญญัติตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน และยังเป็นการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับความเคยชินกับระบบกฎหมายเดิมในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยยังสามารถเลือกที่จะนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน ซึ่งเป็นกฎหมายภายในมาบังคับใช้ได้

ดังนั้น แม้ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติแล้วก็ได้ หมายความว่า ตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อชำระเงินระหว่างประเทศจะต้องอยู่ใน บังคับแห่งอนุสัญญานี้เสมอไป เพราะหากคู่สัญญามีได้เลือกให้นำอนุสัญญานี้มาบังคับใช้ โดยระบุคำบอกชื่อตามข้อ 1 แห่งอนุสัญญา ก็ไม่อาจนำอนุสัญญาฉบับนี้มาบังคับใช้สำหรับ ตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินนั้นได้

อย่างไรก็ตาม ในกรณีตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อชำระเงินระหว่าง ประเทศโดยมิได้ระบุคำบอกชื่อตามอนุสัญญาสหประชาชาติไว้ ก็สามารถนำกฎหมายภายใน มาบังคับใช้กับตัวเงินระหว่างประเทศได้โดยอาศัยหลักกฎหมายขัดกัน

นอกจากนี้ อาจนำทบทวนปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับทางปฏิบัติมาปรับปรุง แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงินของไทย เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสอดคล้องกับทางปฏิบัติในปัจจุบันมากขึ้น

ขอเสนอแนะ

จากลักษณะของอนุสัญญาสหประชาชาติที่มุ่งจัดอุปสรรคของระบบกฎหมาย โดยการผสานข้อดีของแต่ละระบบกฎหมายมาบัญญัติไว้ตลอดจนนำเสนอทบทวนปฏิบัติใหม่ ๆ เกี่ยวกับ วิธีปฏิบัติทางการค้าเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาตามตราสาร และตอบสนองแก่ ความต้องการทางการค้า การธนาคารในปัจจุบัน อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการสร้างเอกภาพแก่กฎหมายว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน และทำให้เกิด ความคล่องตัวในการหมุนเวียนเปลี่ยนมือ ซึ่งตราสารเหล่านั้นทำให้การชำระเงินระหว่างประเทศ ด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินมีเสถียรภาพมากขึ้น แม้ว่าการสร้างกฎหมายเอกภาพของ ตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศตามแนวความคิดให้สิทธิเลือกนั้น จะก่อให้เกิด การเลือกชำระระหว่างกฎหมายภายในประเทศและอนุสัญญาสหประชาชาติ แต่อนุสัญญา สหประชาชาตินั้นเป็นทบทวนปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นกลาง มุ่งให้เกิดความคล่องตัวในการชำระหนี้ ระหว่างประเทศด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน จึงไม่น่าจะมองว่าเป็นการเปลี่ยนแปลง กฎหมายภายใน และจากวัตถุประสงค์ในการสร้างเอกภาพของกฎหมายตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในทางการค้าระหว่างประเทศจึงมีความจำเป็นที่จะ

ต้องบัญญัติกฎหมายเฉพาะขึ้นเพื่อบังคับใช้กับตัวเงินระหว่างประเทศ แต่มิได้ทำให้กระทบต่อกฎหมายภายในสำหรับตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินภายในประเทศแต่อย่างใด

จากความพยายามในการสร้างเอกภาพดังกล่าว จนมาสู่อุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ ซึ่งหลักกฎหมายในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่แตกต่างจากกฎหมายไทย โดยมีลักษณะที่ประนีประนอมยอมรับหลักกฎหมายของทั้งระบบคอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์ ประกอบกับมีลักษณะที่สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติทางการค้าในปัจจุบัน การที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาดังกล่าวนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ทั้งนี้โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ประเทศไทยควรเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ควรมีข้อพิจารณาประกอบดังนี้

(1) พิจารณาถึงความพร้อมของประเทศไทย โดยเปรียบเทียบประโยชน์ที่พึงได้รับในฐานะลูกหนี้ และในฐานะเจ้าหนี้ตามตัวที่จะได้รับจากการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาฉบับนี้ประกอบกับพิจารณาว่าประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยได้เข้าเป็นภาคีแล้วหรือยัง เพื่อพิจารณาระยะเวลาที่ดีและเหมาะสมในการเข้าเป็นภาคี อันจะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกับประเทศคู่ค้า

(2) พิจารณาการตั้งข้อสงวนว่า ควรจำกัดการบังคับใช้ให้เคร่งครัดเฉพาะตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงิน ที่ออกและให้ใช้เงินในประเทศภาคีสมาชิกแห่งอนุสัญญาเท่านั้น ในกรณีที่ประเทศไทยอาจจะต้องให้สิทธิแก่ประเทศคู่ค้ามากขึ้น

(3) ร่างพระราชบัญญัติตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ เพื่อนำมาบังคับใช้กับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินที่ใช้ชำระเงินระหว่างประเทศ แยกต่างหากจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน

2. พิจารณานำหลักการที่ดีบางประการในอนุสัญญาดังกล่าว มาปรับปรุงแก้ไข ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน ให้ชัดเจนและทันสมัยมากขึ้น

เนื่องจากกฎหมายตัวเงินของไทย มิได้มีการแก้ไขปรับปรุงในสาระสำคัญมาเป็น เวลานาน ซึ่งบทบัญญัติในบางเรื่องอาจเหมาะสมในช่วงเวลาที่มีการร่างประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยตัวเงิน แต่อาจไม่สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติทางการค้าในปัจจุบันหรือ อาจมีบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจน ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศนั้นมีหลักการที่ดี ชัดเจนและทันสมัยสอดคล้องกับวิถีปฏิบัติ ทางการค้าอยู่หลายประการที่ประเทศไทย ควรนำมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตัวเงินของไทยให้ ชัดเจนและทันสมัยมากขึ้น ได้แก่ การยอมรับการให้สัตยาบันลายมือชื่อปลอม การให้คำนิยาม ของการลงลายมือชื่อให้ทันสมัยขึ้น การกำหนดอัตราดอกเบี้ยในตัว โดยใช้อัตราดอกเบี้ย หลายชนิด การยอมให้ใช้เงินตามตัวเป็นงวด ๆ คำนิยาม “ สลักหลัง ” ให้ระบุให้ชัดเจนว่า ให้ทำด้านหลัง